

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ซึ่งในบทนี้ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - 1.1 กลุ่มผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใช้ข้อมูลและสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีจำนวนทั้งสิ้น 73 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างประชากรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 63 คน แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย
 - 1.2 กลุ่มหัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน หน่วยงานนิเทศก์ ในฐานะผู้ใช้ข้อมูลและสารสนเทศจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโดยตรง มีจำนวนทั้งสิ้น 73 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างประชากรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 63 คน ใช้หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนของจังหวัดที่ผู้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.3 กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่มีการจัดระบบสารสนเทศหรือผู้มีอำนาจและหน้าที่บังคับบัญชา ควบคุม ดูแลทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้ใช้ข้อมูลของสำนักงาน

ประชากรในกลุ่มนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 729 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางกลุ่มตัวอย่างประชากรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 254 คน กระจายกลุ่มตัวอย่างตามอำเภอในจังหวัดที่ใช้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และหัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเทียบสัดส่วน แล้วใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างอย่างง่าย จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนผู้บริหารการศึกษาจำแนกตามรายชื่อสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	ผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด	หัวหน้าฝ่ายนโยบาย และแผน	หัวหน้าการประถม ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
1. สมุทรปราการ	1	1	2
2. นนทบุรี	1	1	2
3. ปทุมธานี	1	1	3
4. อ่างทอง	1	1	3
5. ลพบุรี	1	1	4
6. สิงห์บุรี	1	1	2
7. สระบุรี	1	1	4
8. ชลบุรี	1	1	4
9. ระยอง	1	1	2
10. จันทบุรี	1	1	3
11. ฉะเชิงเทรา	1	1	4
12. ปราจีนบุรี	1	1	5
13. นครนายก	1	1	2
14. นครราชสีมา	1	1	9
15. บุรีรัมย์	1	1	6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สำนักงาน	ผู้อำนวยการ	หัวหน้าฝ่ายนโยบาย	หัวหน้าการประอม ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
การประถมศึกษาจังหวัด	การประถมศึกษาจังหวัด และแผน		
16. สุรินทร์	1	1	5
17. ศรีสะเกษ	1	1	7
18. อุบลราชธานี	1	1	9
19. ยโสธร	1	1	3
20. ชัยภูมิ	1	1	6
21. อุครธานี	1	1	9
22. หนองคาย	1	1	5
23. มหาสารคาม	1	1	4
24. กาฬสินธุ์	1	1	6
25. สกลนคร	1	1	6
26. นครพนม	1	1	4
27. มุกดาหาร	1	1	3
28. เชียงใหม่	1	1	9
29. ลำพูน	1	1	2
30. ลำปาง	1	1	5
31. อุตรดิตถ์	1	1	4
32. แพร่	1	1	3
33. น่าน	1	1	5
34. พะเยา	1	1	3
35. เชียงราย	1	1	5
36. แม่ฮ่องสอน	1	1	3
37. นครสวรรค์	1	1	5
38. อุทัยธานี	1	1	3

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	ผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด	หัวหน้าฝ่ายนโยบาย และแผน	หัวหน้าการประถมศึกษา ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
39. ตาก	1	1	3
40. สุโขทัย	1	1	4
41. พิษณุโลก	1	1	4
42. พิจิตร	1	1	3
43. เพชรบูรณ์	1	1	4
44. ราชบุรี	1	1	4
45. สุพรรณบุรี	1	1	4
46. นครปฐม	1	1	2
47. สมุทรสาคร	1	1	1
48. สมุทรสงคราม	1	1	1
49. เพชรบุรี	1	1	3
50. ประจวบคีรีขันธ์	1	1	3
51. นครศรีธรรมราช	1	1	7
52. กระบี่	1	1	3
53. พังงา	1	1	3
54. ภูเก็ต	1	1	1
55. สุราษฎร์ธานี	1	1	7
56. ระนอง	1	1	2
57. ชุมพร	1	1	3
58. สงขลา	1	1	6
59. ตรัง	1	1	3
60. พัทลุง	1	1	3
61. ปัตตานี	1	1	4

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	ผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด	หัวหน้าฝ่ายนโยบาย และแผน	หัวหน้าการประดม ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
62. ยะลา	1	1	2
63. นราธิวาส	1	1	5
รวม	63	63	254

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย
แบบสอบถาม และแบบสำรวจ

2.1 แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ

ก. สอบถามผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และหัวหน้าฝ่าย
นโยบายและแผน หน่วยศึกษานิเทศก์ แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบ

ตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ข. สอบถามหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษา
กิ่งอำเภอ แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบ

ตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพระบบสารสนเทศของสำนักงาน

การประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบตรวจสอบรายการและปัญหาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การ

ให้คะแนนตามแบบของ Best (1970) ดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	=	5	คะแนน
มีปัญหามาก	=	4	คะแนน
มีปัญหปานกลาง	=	3	คะแนน
มีปัญหาน้อย	=	2	คะแนน
ไม่มีปัญหาเลย	=	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงาน

การประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบตรวจสอบรายการ

2.2 แบบสำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเป็นผู้กรอก เป็นแบบตรวจสอบรายการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สำรวจข้อมูลและสารสนเทศที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรวบรวมและบันทึกไว้

ลักษณะของแบบสำรวจเป็นแบบตรวจสอบรายการ ซึ่งกำหนดตัวเลือกไว้คือ "มี" และ "ไม่มี"

รายงานข้อมูลและสารสนเทศที่สำรวจได้แบ่งออกเป็น 7 หมวด คือ

- 1) ข้อมูลด้านวิชาการ
- 2) ข้อมูลด้านบุคลากร
- 3) ข้อมูลด้านกิจการนักเรียน
- 4) ข้อมูลด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
- 5) ข้อมูลด้านบริหารทั่วไป ชุรการ และการเงิน
- 6) ข้อมูลด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
- 7) ข้อมูลด้านงานโครงการพิเศษ

ตอนที่ 2 สำรวจเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประมวลผล และแบบเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศจากตำรา เอกสาร วารสาร บทความทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ

3.2 ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

3.3 ประมวลความรู้ที่ได้จากข้อ 3.1 และข้อ 3.2 มากำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้นเพื่อสร้างแบบสอบถามและแบบสำรวจ

3.4 นำแบบสอบถามและแบบสำรวจที่สร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจแก้ไข แล้วปรับแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามไปพบผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) และความถูกต้องเหมาะสมของภาษา แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.6 นำแบบสอบถามและแบบสำรวจไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและแบบสำรวจไปยังกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยและให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามและแบบสำรวจที่ส่งไปทั้งหมด 380 ฉบับ ได้รับกลับคืน 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.42 ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ ของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่งไป	ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	63	56	88.89
หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน	63	57	90.48
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	254	204	80.31
รวม	380	317	83.42

5. การวิเคราะห์ข้อมูล คำเนิการคั้งนี้

5.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพระบบสารสนเทศของสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา ระบบสารสนเทศของ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ย คั้งนี้

4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีปัญหามาก
2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีปัญหปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.50	หมายความว่า	ไม่มีปัญหาเลย

5.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของ
สำนักงานการประถมศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

5.4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศสถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ และแบบเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย